

Valtiovarainministeriö
Kunta- ja aluehallinto-osasto
PL 28
00023 VALTIONEUVOSTO
kirjaamo.vm@gov.fi

VN/35064/2025

Oikaisuvaatimus päätökseen kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta ja veroperustemuutoksista johtuvien verotulomenetysten korvauksesta vuonna 2026

Lahden kaupunki hakee oikaisua valtiovarainministeriön päätökseen 18.12.2025 kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta ja veroperustemuutoksista johtuvien verotulomenetysten korvauksesta vuonna 2026 (VN/35064/2025).

Oikaisuvaatimuksen perusteet

Valtiovarainministeriö (VM) on päättänyt 18.12.2025 vuodelle 2026 myönnettävästä peruspalvelujen valtionosuudesta ja veroperustemuutoksista johtuvien verotulojen menetysten korvauksesta (VN/35064/2025). Päätöksessään ministeriö on pidättäytynyt kannassaan, jonka johdosta Lahden kaupungin valtionosuutta vähentävinä tekijöinä on huomioitu Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymän tilinpäätökseen sisällyttämä varaus tulevan palkkaharmonisointisopimuksen mahdollisten kustannusten kattamiseen.

Lahden kaupunki on toistuvasti huomauttanut, että kyseinen varaus ei perustu liikkeenluovutusta koskevaan lainsäädäntöön. Lahden kaupunki on pyytänyt työoikeudellista asiantuntijalausuntoa työoikeuden emeritusprofessori, OTT, VTK Seppo Koskiselta ja oikeudellista asiantuntijalausuntoa hallinto-oikeuden emeritusprofessori, OTT Olli Mäenpäältä. Lausuntojen mukaan Lahden kaupunki ei ole vastuussa Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymän vuonna 2023 toteuttaman palkkaharmonisaation

aiheuttamista kustannuksista. Kyseiseen palkkaharmonisaatioon perustuvat saatavat ovat kiistatta syntyneet luovutuksen saajan aikana luovutuksen saajan toimesta. Ne ovat siis erääntyneet maksettaviksi luovutuksen saajan aikana. Lausunnot on oikaisuvaatimuksen liitteinä.

Asetusperusteisen tulkinnan kautta tehty ministeriön päätös on selkeästi ristiriidassa liikkeenluovutusta koskevan lainsäädännön kanssa ja siten perustuslain vastainen.

Lahden kaupungin esittämät perustelut ovat yhteneviä vuosien 2024–2025 valtionosuuspäätöksiä koskevan muutoksenhaun kanssa. Lahden kaupunki edellyttää kaikkien päätösten samansisältöistä muutosta.

Lahden kaupunki muistuttaa myös Suomen perustuslain (731/1999) 107 § Lakia alemmanasteisten säädösten soveltamisrajoitus -velvoitteesta: ”Jos asetuksen tai muun lakia alemmanasteisen säädöksen säännös on ristiriidassa perustuslain tai muun lain kanssa, sitä ei saa soveltaa tuomioistuimessa tai muussa viranomaisessa.”

Lahden kaupungin näkemystä Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymän tilinpäätösvarauksen virheellisyydestä tukee myös Kirjanpitolautakunnan kuntajaoston 8.11.2022 antama lausunto 134 koronapotilaiden hoitoon osallistuneelle henkilöstölle maksettavan kertaerän kirjaamisesta kunnan ja kuntayhtymän kirjanpidossa. Lausunnon perusteena olevassa tapauksessa vuonna 2020 tehdystä työstä maksetaan henkilöstölle kertaerä vuonna 2022 tehdyn sopimuksen mukaisesti. Kirjanpitolautakunnan kuntajaoston lausunnossa todetaan, että koska maksamisesta on sovittu vasta vuonna 2022, kyse ei ole aikaisempaan tilikauteen liittyvän virheen korjaamisesta. Kulut kirjataan vuoden 2022 kuluksi.

Oikaisuvaatimus

Lahden kaupunki hakee oikaisua valtiovarainministeriön 18.12.2025 päätökseen (VN/35064/2025) kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta ja veroperustemuutoksista

johtuvien verotulomenetysten korvauksesta vuonna 2026 siltä osin kuin peruspalvelujen valtionosuuslaskelmissa on huomioitu Päijät-Hämeen hyvinvointiyhtymän alijäämän kattamisvelvollisuus, joka aiheutuu yhtymän tekemästä lain kanssa ristiriitaisesta tilinpäätösvarauksesta.

Kunnioittaen

Mira Keitaanranta
konsernihallinnon johtaja
p. 050 559 4065
mira.keitaanranta@lahti.fi

Toimivallan peruste

Lahden kaupungin hallintosäännön 1.6.2025 30 §:n mukaan kaupunginhallituksen puolesta nimenkirjoittajana toimii konsernihallinnon johtaja. Kaupunginhallitus on 3.6.2024 234 § päättänyt määrätä henkilöstöjohtaja Mira Keitaanrannan konsernihallinnon johtajaksi oman viran ohella 1.6.2024 alkaen.

Liitteet

- Liite 1 Lahden kaupunginhallituksen päätös XX.X.2026 § XX
- Liite 2 Valtiovarainministeriön päätös kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta ja veroperustemuutoksista johtuvien verotulomenetysten korvauksesta vuonna 2026
- Liite 3 Seppo Koskisen lausunto
- Liite 4 Olli Mäenpään lausunto